

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت سیاست‌گذاری و راهبردی اقتصادی
دفتر سیاست‌گذاری، مدل‌سازی و تحلیل‌های اقتصادی

گزارش روزانه

رصد متغیرهای اقتصادی طرح معیشت

پایش روزانه واردات کالاهای اساسی، قیمت خرده‌فروشی کالاهای منتخب، شاخص کل بورس، ورود پول حقیقی، قیمت سکه و نرخ ارز

سه‌شنبه ۷ بهمن‌ماه ۱۴۰۴

تاریخ گزارش

شماره گزارش: ۴

خلاصه گزارش

بر اساس داده های گردآوری شده، پس از اجرای طرح و با گذشت ۲۳ روز از آغاز آن، به نظر می رسد قیمت ها به ثبات نسبی رسیده اند. بررسی روند واردات کالاهای اساسی نشان می دهد که این روند در وضعیت مناسب و با ثباتی قرار دارد و از این منظر انتظار می رود از نظر کفایت و تأمین کالاهای وارداتی مشکلی وجود نداشته باشد.

در بازار سرمایه نیز اگرچه در ابتدای شروع اصلاحات، رشد بورس و ورود پول حقیقی نشانه های مثبتی را به همراه داشت، اما در مقطع کنونی به دلیل افزایش ریسک های سیاسی و مخدوش شدن فضای پیش روی کشور، واکنش بازار منفی بوده و التهابات اخیر تأثیر قابل توجهی بر رفتار بازار داشته است.

۱. آخرین وضعیت واردات کالاهای اساسی

جدول ۱/ میزان واردات کالای اساسی

کالای اساسی	۶ بهمن ماه ۱۴۰۴ (تن)	میانگین روزانه واردات از ۱۷ دی ماه تا ۶ بهمن (تن)	رشد میانگین روزانه واردات بعد از شروع اصلاحات نسبت به قبل از آن	رشد میانگین روزانه واردات پس از شروع اصلاحات نسبت به میانگین ۱۴۰۳	مجموع واردات از ۱۷ دی ماه تا ۶ بهمن (تن)
ذرت	۲۰,۳۳۵	۴۲,۵۸۴	۴۸٪	۵۷٪	۸۵۱,۶۷۶
کنجاله سویا	۳,۰۰۰	۱۲,۷۶۳	۱۳۵٪	۳۶٪	۲۵۵,۲۶۵
روغن های خوراکی نیمه جامد و مایع و خام	۵,۵۸۴	۱,۷۷۹	-۶۳٪	-۴۸٪	۳۵,۵۸۶
انواع دانه های روغنی	۵۲۱	۷,۹۱۹	۱۸٪	۱۶٪	۱۵۸,۳۸۵
برنج	۸,۷۶۰	۳,۲۷۲	-۲۱٪	۲۳٪	۶۵,۴۴۲
گندم	۶۶,۰۰۰	۱۷,۱۹۷	۹۲٪	۴۹۹٪	۳۴۳,۹۳۹
جو	۲۷,۹۴۰	۱۲,۷۲۶	۲۱٪	۸۹٪	۲۵۴,۵۲۳
حبوبات	۴۹۷	۶۳۹	-۹٪	۱۲٪	۱۲,۷۸۲
شکر خام	۰	۲۰۸	-۸۹٪	-۹۴٪	۳,۹۶۰
انواع بذر	۵۶	۵	-۳۳٪	-۳۴٪	۹۲
گوشت قرمز سبک گرم	۲۷۷	۱۸۷	۱۴۹٪	-۲۹٪	۳,۷۴۵
گوشت قرمز سرد سنگین	۲۹۷	۱۵۶	۱۷٪	-۶۴٪	۳,۱۲۶
مجموع	۱۳۳,۲۶۶	۹۹,۴۳۶	۳۸٪	۵۶٪	۱,۹۸۸,۵۲۱

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

در جدول ۱، آخرین وضعیت واردات کالای اساسی نشان داده شده است.^۱ در بازه ی هفدهم دی تا ششم بهمن ماه و پس از آغاز اصلاحات اقتصادی، مجموعاً حدود ۲ میلیون تن کالای اساسی وارد شده است. میانگین روزانه واردات کالاهای اساسی نسبت به میانگین روزانه قبل از شروع اصلاحات در سال ۱۴۰۴، ۳۸٪ و نسبت به میانگین روزانه واردات سال ۱۴۰۳، ۵۶٪ رشد داشته است. از این مقدار، «ذرت» با ۴۳٪، «گندم» با ۱۷٪ و «کنجاله سویا» و «جو» با ۱۳٪ بیشترین سهم از واردات را داشته اند.

^۱ به دلیل عوامل متعدد موثر بر ترخیص کالا در گمرکات، بررسی نوسانات روزانه ترخیص کالاهای اساسی به تنهایی ارزش تحلیل نداشته و از این رو در گزارش حاضر، میانگین روزانه در بازه ی پس از آغاز اصلاحات اقتصادی مبنای تحلیل قرار گرفته است.

پس از شروع اصلاحات اقتصادی نسبت به قبل از آن میانگین واردات «کنجاله سویا» و «گوشت قرمز سبک گرم» حدود ۲/۵ برابر و «گندم» ۱/۹ برابر شده است. «شکر خام»، «روغن‌های خوراکی نیمه جامد و مایع و خام» و «انواع بذر» از جمله محصولاتی بوده‌اند که با کاهش واردات روبرو شده‌اند.

۲. تغییرات قیمت برخی از کالاهای اساسی^۲

جدول ۲/ قیمت روز برخی از کالاهای اساسی

گروه کالایی	پر متقاضی‌ترین کالا	قیمت امروز ۷ بهمن (هزار تومان)	رشد نسبت به روز قبل	قیمت هفته قبل ۳۰ دی (هزار تومان)	رشد نسبت به هفته قبل	قیمت هفته قبل از اصلاحات (هزار تومان)	رشد نسبت به هفته قبل از شروع اصلاحات (هزار تومان)
کالاهای اساسی							
گوشت مرغ	مرغ کامل سمین ۱/۴ کیلوگرمی	۲۳۲	-	۲۳۲	-	۱۹۵	۱۹٪
روغن یخت و پز و سالاد	روغن مایع آفتابگردان ویتامینه لادن (۹۰۰ میلی لیتر)	۲۵۷	۰٪	۳۲۰	-۲۰٪	۷۸	۲۳۱٪
تخم مرغ و ماکیان	تخم مرغ ۳۰ عددی	۵۱۰	۰٪	۵۱۰	۰٪	۲۷۲	۸۸٪
برنج	برنج ایرانی هاشمی ممتاز معطر طبیعت ۵ کیلوگرمی	۲,۵۰۰	۰٪	۲,۵۰۰	۰٪	۱,۹۸۱	۲۶٪
شیر	شیر پرچرب مدت دار میهن ۱ لیتری	۹۵	۰٪	۹۵	۰٪	۸۱	۱۷٪
پنیر صبحانه	پنیر سفید پرچرب آماه کاله ۴۰۰ گرمی	۱۲۸	۰٪	۱۲۸	۰٪	۸۷	۴۷٪
ماست	ماست همزده پرچرب سون کاله ۹۰۰ گرمی	۱۵۹	۲۳٪	۱۲۹	۲۳٪	۱۲۹	۲۴٪
سایر مواد غذایی							
گوشت گوسفندی	گوشت راسته گوسفندی منجمد آوا پروتئین ۸۰۰ گرمی	۶۱۷	-	۶۱۷	-	۴۴۲	۴۰٪
حلوای ارده و شیر	حلوای ارده شکری عقاب ۱۰۰ گرمی	۷۶	۰٪	۷۶	۰٪	۶۸	۱۲٪
رب	رب گوجه فرنگی چین چین ۸۰۰ گرمی	۱۲۰	۰٪	۱۲۰	۰٪	۹۳	۲۸٪
روغن زیتون	روغن زیتون بدون بو لادن طلایی ۲۵۰ میلی لیتری	۳۷۵	۰٪	۳۷۵	۰٪	۳۲۵	۱۵٪
مربا	مربا آلبالو شانا ۳۱۵ گرمی	۱۶۹	۰٪	۱۶۹	۰٪	۱۵۹	۷٪
کره	کره حیوانی میهن ۱۰۰ گرمی	۷۳	۰٪	۷۳	۰٪	۷۰	۵٪
تون ماهی	کنسرو ماهی تون در روغن گیاهی مکزی ۱۸۰ گرمی	۱۴۰	۰٪	۱۴۰	۰٪	۱۱۴	۲۳٪

منبع: داده اخذ شده از فروشگاه‌های شهر تهران و سایر شهرستان‌ها (بر اساس اقلام مندرج فروشگاه اسنپ و اکالا)

امروز (۷ بهمن‌ماه) نسبت به روز گذشته عموم قیمت‌ها ثابت بوده‌اند. در امتداد تحلیل روزهای گذشته به نظر می‌رسد بازارها پس از تجربه جهش قیمتی به سمت ثبات و بعضاً تعدیل حرکت کرده‌اند. در روز گذشته «ماست»، که از زمان آغاز اصلاحات اقتصادی تغییر قیمت نداشت، ۲۳٪ افزایش قیمت پیدا کرد.

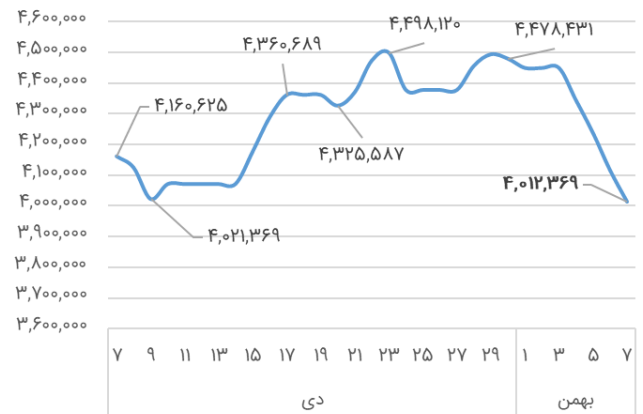
قیمت «روغن پخت و پز» نسبت به هفته گذشته (۳۰ دی) ۲۰٪ کاهش داشته و با ۲۳۱٪ افزایش قیمت نسبت به آغاز اصلاحات اقتصادی، در مجموع بیشترین افزایش قیمت را داشته است. پس از آن به ترتیب «تخم مرغ»، «پنیر صبحانه» و «گوشت گوسفندی» بیشترین افزایش قیمت نسبت به شروع اصلاحات اقتصادی را تجربه کرده‌اند.

میانگین افزایش قیمت «کالاهای اساسی»، نسبت به آغاز اصلاحات اقتصادی ۶۴٪ و میانگین افزایش قیمت «سایر مواد غذایی»، ۱۸٪ است.

مشاهده‌ی امروز از قیمت کالاهای اساسی، در امتداد تحلیل روزهای گذشته مبنی بر حرکت به سوی ثبات در بازارها قرار می‌گیرد. ادامه‌ی رصد در روزهای آتی، قطعیت اظهار نظر را افزایش خواهد داد.

^۲ قیمت «گوشت مرغ» و «گوشت گوسفندی» از داده‌های اکالا و سایر کالاها از اسنپ تهیه شده‌است. داده‌های اکالا از ۱ بهمن به‌روز رسانی نشده‌اند.

شکل ۱/ روند تغییرات شاخص کل بورس اوراق بهادار

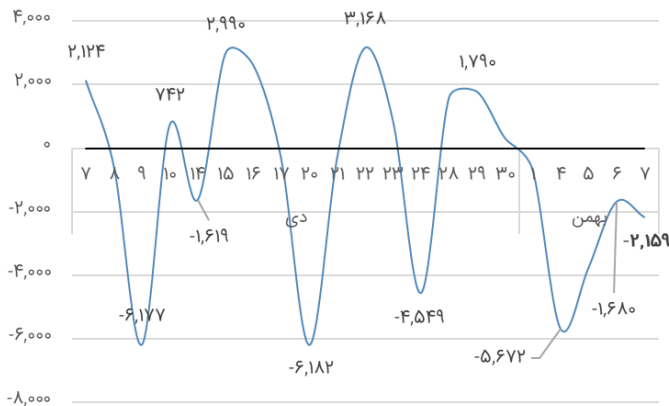

منبع: بورس ویو

۳. تغییرات شاخص کل بورس اوراق بهادار

شاخص کل بورس در سه‌شنبه ۷ بهمن‌ماه با ثبت رقم ۴۰۱۲۳۶۹ واحد، نسبت به روز قبل ۲ درصد (۱۰۲۰۷۳۲ واحد) و در مقایسه با هفته گذشته ۱۰ درصد کاهش یافت. همچنین این شاخص در قیاس با آغاز اجرای اصلاحات اقتصادی در ۱۴ دی‌ماه، افتی ۱ درصدی را ثبت کرده است؛ رخدادی که برای نخستین‌بار پس از این تاریخ به وقوع می‌پیوندد. افت پیوسته شاخص کل از ابتدای هفته جاری تاکنون، نشان‌دهنده شکل‌گیری یک روند نزولی کوتاه‌مدت در بازار است که متاثر از ریسک‌ها و التهابات سیاسی است.

شکل ۲/ روند تغییرات خالص ورود پول حقیقی به بورس

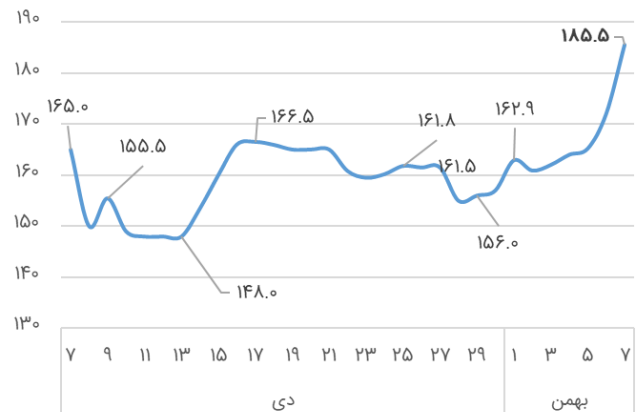

منبع: بورس ویو

۴. تغییرات خالص ورود پول حقیقی در بورس

در روز سه‌شنبه ۷ بهمن‌ماه، با خروج ۲/۱۵۹ هزار میلیارد تومان پول حقیقی، روندی که از چهارشنبه‌ی هفته‌ی گذشته در مسیر خروج سرمایه آغاز شده بود، ادامه یافت و نسبت به روز گذشته تقویت شد. تداوم خروج پول حقیقی نشان‌دهنده‌ی کاهش اعتماد فعالان اقتصادی به چشم‌انداز کوتاه‌مدت بازار و افزایش تمایل به نقدشوندگی است. در صورت عدم کاهش ریسک‌های سیاسی و ابهام‌های اقتصادی، این رفتار می‌تواند فشار فروش را در روزهای آتی نیز حفظ کند.

شکل ۳/ روند تغییرات قیمت سکه امامی در یک ماه اخیر

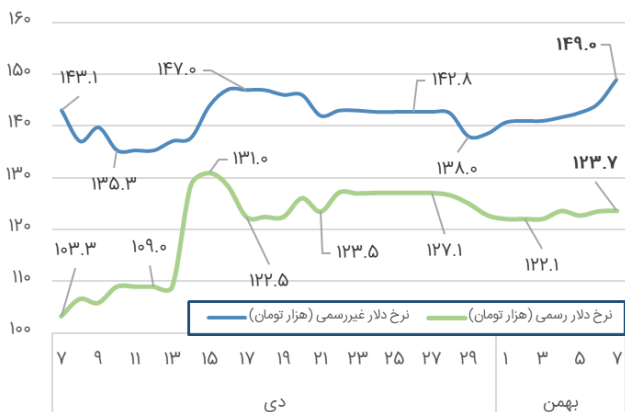

منبع: اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران

۵. تغییرات قیمت سکه امامی

سکه امامی در روز سه‌شنبه ۷ بهمن‌ماه، با ثبت عدد ۱۸۵/۵ میلیون تومان، ۸٪ افزایش نسبت به روز گذشته داشته است. نسبت به روز مشابه هفته قبل، ۱۸٪ افزایش داشته و ۲۱٪ افزایش نسبت به شروع اصلاحات اقتصادی (۱۴ دی‌ماه) داشته‌است. افزایش قیمت سکه عمده‌تأثر از رشد هم‌زمان بهای جهانی اونس طلا بوده است. در کنار آن، افزایش نااطمینانی‌های ژئوپلیتیک می‌تواند به‌صورت کوتاه‌مدت از قیمت اونس جهانی حمایت کرده باشد، هرچند نقش نرخ ارز و انتظارات تورمی داخلی در تحولات بازار سکه تعیین‌کننده‌تر ارزیابی می‌شود.

شکل ۴/ روند تغییرات نرخ ارز در یک ماه اخیر

منبع: بورس ویو

۶. تغییرات نرخ ارز

در روز سه‌شنبه، هفتم بهمن‌ماه، نرخ ارز رسمی در سطح ۱۲۳ هزار تومان تثبیت شد و در مقابل، نرخ ارز غیررسمی با ثبت رقم ۱۴۹ هزار تومان، به روند صعودی پیشین خود ادامه داد. نرخ ارز رسمی که پس از اجرای سیاست تک‌نرخ‌ی شدن ارز موفق شده بود فاصله خود را با بازار غیررسمی کاهش دهد، در هفته جاری هم‌راستا با افزایش نرخ ارز غیررسمی حرکت نکرد. در نتیجه، شکاف قیمتی میان دو نرخ مجدداً افزایش یافت.